

S0034008 - SKJ

**UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

D O M

Afsagt den 26. marts 2015 af Østre Landsrets 3. afdeling
(landsdommerne Tuk Bagger, Benedikte Holberg og Claus Forum Petersen (kst.) med
domsmænd).

3. afd. nr. S-34-15:

Anklagemyndigheden

mod

erstatningssøgende

E

Født august 1983

(advokat Mads Kramme)

Københavns Byrets dom af 9. december 2014 (sag nr. SS 4-6386/2014) er anket af erstatningssøgende E med endelig påstand om tilkendelse af en erstatning på principalt 278.200 kr., subsidiært 138.700 kr., mere subsidiært et mindre beløb efter landsrettens skøn.

Anklagemyndigheden har nedlagt endelig påstand om stadfæstelse.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet forklaring af erstatningssøgende, der har forklaret blandt andet, at han blev overført til [redacted], da den første mentalerklæring forelå den 12. oktober 2010, og at han efter behandlingsdommen i august 2012 var i ambulant behandling. Han har også været indlagt på grundlag af dommen, men han er i september 2014 blevet raskmeldt, og foranstaltningen er nu ophævet ved dom. [redacted], der blev forsøgt dræbt, havde omgang med nogle højtstående medlemmer af HA. Det var ikke sjovt at sidde i Vestre Fængsel som sigtet for drabsforsøg på ham. Han er blevet overfaldet adskillige gange og er fortsat bange for ”repressalier”, selv om det ikke var ham, der stod bag drabsforsøget.

Landsrettens begrundelse og resultat

Det tiltrædes af de af byretten anførte grunde, at der ikke består et sådant misforhold mellem varetægtsfængslingens længde og strafforfølgningens udfald eller foreligger sådanne særlige grunde, at der skal tilkendes erstatning som følge heraf, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

Efter anklagemyndighedens endelige påstand stadfæster landsretten herefter byrettens dom.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod erstatningssøgende [redacted] E [redacted] stadfæstes.

Erstatningssøgende skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 27-03-2015

Lise Helm Dige

Praktikant

Udskrift af dombogen

Adv. SA SAK-2012-521-2557

DOM

afsagt den 9. december 2014 i sag

SS 4-6386/2014
Erstatningssøgende
E
Født august 1983

mod
Anklagemyndigheden

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Den 10. juli 2010 blev erstatningssøgende varetægtsfængslet, sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a ved at have besiddet skarpladt revolver frit tilgængelig i taske i lejlighed.

Den 2. august blev fængslingsfristen forlænget med erstatningssøgendes og forsvarerens samtykke og det bestemtes samtidig, at der skulle iværksættes mentalundersøgelse.

Den 25. august blev erstatningssøgende genfremstillet, nu tillige sigtet efter straffelovens § 237, jf. § 21, for drabsforsøg den 15. juni.
Erstatningssøgende ønskede under grundlovsforhøret ikke at udtale sig, idet han og forsvareren ikke var færdige med at drøfte sagen igennem.

Den 14. marts 2011 blev erstatningssøgende løsladt.

Påtalen i sagen vedrørende overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21 blev af Statsadvokaten for København og Bornholm opgivet den 6. januar 2012, jf. retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.

Ved Københavns Byrets dom af 20. august 2012 blev erstatningssøgende for overtrædelse af straffelovens § 192 a og flere andre forhold dømt til at skulle undergive sig behandling på psykiatrisk afdeling, med tilsyn af Kriminalforsorgen. Længstetiden for den idømte foranstaltning blev fastsat til 5 år, og længstetiden for ophold på institution fastsat til 1 år.

Ved telefax af 31. august 2012 fremsatte erstatningssøgendes advokat krav om takstmæssig erstatning for uberettiget frihedsberøvelse i forbindelse med varetægtsfængslingen på baggrund af sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21.

Den 27. november 2012 meddelte Statsadvokaten for København og Bornholm, at Statsadvokaten ikke fandt grundlag for at imødekomme kravet, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, subsidiært jf. § 1018 a, stk. 3.

Den 22. november 2013 meddelte Rigsadvokaten, at det var besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse.

Den 20. december 2013 har erstatningssøgendes advokat begæret kravet indbragt for retten.

Med Statsadvokatens tilkendegivelse af 28. januar 2014, modtaget i retten den 4. august, har statsadvokaten indbragt sagen for retten med påstand om frifindelse for erstatningspåstanden, samt påstand om, at erstatningssøgende betaler de omkostninger, der er forbundet med sagens indbringelse for retten.

Erstatningssøgendes advokat har opgjort erstatningskravet således:

Uberettiget varetægtsfængsling i perioden 25. august 2010 til 14. marts 2011:

120 dage i 2010 á 700,- kr.	84.000,- kr.
70 dage i 2011 á 750,- kr.	52.500,- kr.
isolationsfængsling i 13 dage á 200,- kr	<u>2.600,- kr.</u>
I alt	139.100,- kr.
+ 100 % tillæg grundet alvorlig og belastende sigtelse	<u>139.100,- kr.</u>
I alt	<u>278.200,- kr.</u>

Subsidiært er der, såfremt det lægges til grund, at der forelå egen skyld hos erstatningssøgende, påstået erstatning for uberettiget varetægtsfængsling i
 20 dage i 2010
 70 dage i 2011
 isolationsfængsling
 + 100 % tillæg.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at der ikke foreligger et klart misforhold mellem det processuelle indgreb og sagens karakter, herunder det påsigtede forhold.

Endvidere er gjort gældende, at det forhold, at erstatningssøgende blev idømt en behandlingsdom ikke giver grundlag for erstatning efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 2 for den gennem ca. 8 måneder anvendte varetægtsfængsling, idet det må antages, at erstatningssøgende, såfremt han var fundet egnet til at modtage almindelig straf, ville være blevet idømt minimum 1 års fængsel alene for våbenbesiddelsen.

Erstatningssøgende blev løsladt efter ca. 8 måneders varetægt, idet der her ved var udstået ca 2/3 af forventelig straf for våbenbesiddelsen.

Der er således ikke et sådan misforhold mellem varetægtsfængslingens længde og længden af den forventede almindelige straf.

Kun isolationsfængslingen var ikke kommet til anvendelse, såfremt der alene havde været tale om varetægtsfængsling med sigtelse for overtrædelse af § 192 a.

Såfremt det måtte blive lagt til grund, at der er et sådan misforhold mellem frihedsberøvelsen og den idømte straf, at der som udgangspunkt ville være grundlag for erstatning, har anklagemyndigheden anført, at erstatningssøgende må anses for at have udvist egen skyld ved ikke at udtale sig i forbindelse med anholdelsen og grundlovsforhøret den 25. august 2010, samt i nogen tid derefter, idet han først den 9. december 2010 valgte at afgive forklaring.

Erstatningssøgende har gjort gældende, at der er misforhold mellem varetægtsfængslingen, der ved grundlovsforhøret den 25. august skete på grundlag af sigtelse for drabsforsøg, og sagens udfald.

Allerede den 2. august var man klar over, at der skulle iværksættes en mentalundersøgelse, og alligevel blev erstatningssøgende varetægtsfængslet for drabsforsøg og sat i isolation, hvilket var ekstremt voldsomt.

Da mentalerklæring forelå, måtte det stå klart, at der kunne opstå proportionalitetsproblem ved fortsat varetægtsfængsling.

Havde der ikke været sigtelse for det drabsforsøg, hvor påtale senere blev opgivet, ville erstatningssøgende være blevet løsladt, da mentalerklæringen forelå.

Her har erstatningssøgende reelt afsonet almindelig straf, og oveni fået en behandlingsdom.

Det er videre gjort gældende, at den langvarige sigtelse i øvrigt i sig selv er erstatningspådragende, og at også isolationsfængslingen i sig selv er erstatningspådragende.

Grundet den meget alvorlige sigtelse må der være grundlag for forhøjelse af den takstmæssige erstatning.

Der må i denne forbindelse lægges vægt på, at offeret for drabsforsøget er et højtstående HA-medlem, og at det har været stærkt belastende, at påtalen først blev opgivet lang tid efter sigtelsen, og at der i miljøet har været, og måske stadig er, mistanke om, at erstatningssøgende var gerningsmanden.

At erstatningssøgende ikke udtalte sig under grundlovsforhøret den 25. august og i en periode derefter, kan ikke betragtes som egen skyld. En sigtet

har ret til ikke at udtale sig, og baggrunden var her, at der var et omfattende materiale, der skulle drøftes med forsvareren, inden der blev afgivet forklaring.

Rettens begrundelse og afgørelse

Henset til, at der, såfremt erstatningssøgende var fundet egnet til at blive idømt almindelig straf, kunne påregnes en straf på fængsel i 1 år for våbenbesiddelse, at der derfor har været grundlag for varetægtsfængsling også på sigtelsen for våbenbesiddelse alene, samt henset til, at erstatningssøgende blev løsladt efter ca. 8 måneders varetægtsfængsling, svarende til afsoning af ca. 2/3 af forventelig almindelig straf, finder retten ikke, at der er et sådan misforhold mellem varetægtsfængslingens længde og strafforfølgningens udfald, at der er grundlag for erstatning, hvorved bemærkes, at det i denne relation ikke findes afgørende, at erstatningssøgende blev idømt behandlingsdom, og ikke almindelig straf.

Retten finder endvidere, at der ikke er grundlag for erstatning alene grundet den alvorlige sigtelse.

Retten finder i øvrigt, at erstatningssøgende har udvist egen skyld ved i længere tid at undlade at forklare sig omkring sigtelsen for drabsforsøg.

En dommer finder, at der herefter heller ikke er grundlag for at tilkende erstatning for isolationsfængslingen.

To dommere finder, at der med påtaleundladelsen vedrørende sigtelse for drabsforsøg bør gives erstatning som påstået for isolationsfængslingen, idet isolation ikke ville være kommet på tale, såfremt varetægtsfængslingen alene var fortsat med baggrund i sigtelsen for våbenbesiddelsen.

Thi kendes for ret:

Der tillægges erstatningssøgende E 2.600,- kr. i erstatning med sædvanlig procesrente fra dommens dato.

Beløbet udredes af statskassen.

Efter omstændighederne findes sagens omkostninger, herunder 12.600,- kr. + moms i salær til den beskikkede advokat, advokat Mads Kramme, at burde udredes endeligt af statskassen.

Per Holkmann Olsen
Udskriftens rigtighed bekræftes.
Københavns Byret, den 17. december 2014

Jeanette Madsen
kontorfuldmægtig

KOPI TIL SAGEN - Aktnummer 2013-521-2396-6

Advokat Lars Dinesen
Ny Vestergade 17
1471 København K

DATO 22. november 2013

JOURNAL NR.

RA-2013-521-2396

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: LAU

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00

FAX 72 68 90 04

Ikke erstatning for frihedsberøvelse

De har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i København den 27. november 2012 om at nægte erstatning til E .

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at Deres klient ikke kan få erstatning for frihedsberøvelse.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

Sagens forløb

- I afgørelse af 27. november 2012 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.
- I e-mail af 23. september 2013 har De klaget over afgørelsen.
- Den 4. oktober 2013 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige oplysninger frem af betydning for sagen.

Lovgrundlag

- Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, jf. stk. 3 (erstatning for frihedsberøvelse – misforhold – egen skyld).

Mulighed for at klage mv.

Min afgørelse er endelig. Deres klient kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 3.

Deres klient kan anmode om, at retten tager stilling til erstatningskravet. Hvis Deres klient ønsker, at retten tager stilling til kravet, skal De oplyse dette til Statsadvokaten i København senest to måneder efter, at De har modtaget denne afgørelse. Det står i retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte Liv Ann Uggerhøj.

Med venlig hilsen

RIGSADVOKATEN

Rikke Jensen

SIDE 2

Advokat Lars Dinesen
Ny vestergade 17
1471 København K

DATO 27. november 2012

JOURNAL NR
SA1-2012-521-2557

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: FSL

STATSADVOKATEN FOR KØ-
BENHAVN OG BORNHOLM

JENS KOFODS GADE 1, 3, TH.
1268 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 73 00

FAX 33 30 73 49

Vedr. Deres j.nr. - E .

Ved telefax af 31. august 2012, har De på vegne af Deres klient fremsat krav om takstmæssig erstatning for uberettiget frihedsberøvelse i forbindelse med, at Deres klient den 24. august 2010 blev anholdt som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21.

De har ikke nærmere opgjort kravet.

Jeg kan meddele, at jeg ikke finder grundlag for at imødekomme kravet, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, subsidiært jf. § 1018 a, stk. 3.

Begrundelsen herfor er følgende:

Den 10. juli 2010 blev Deres klient anholdt og senere varetægtsfængslet for overtrædelse af straffelovens § 192 a.

Den 25. august 2010 blev Deres klient genfremstillet og tillige varetægtsfængslet for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21.

Den 14. marts 2011 blev Deres klient løsladt, og påtale i sagen vedrørende overtrædelsen af straffelovens § 237, jf. § 21, blev af Statsadvokaten for København og Bornholm opgivet den 6. januar 2012, jf. retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.

Ved Københavns Byrets dom af 20. august 2012 blev Deres klient, for overtrædelse af straffelovens § 192 a samt flere andre forhold, dømt til at skulle undergive sig behandling på psykiatrisk afdeling med tilsyn af Kriminalforsorgen. I den forbindelse blev længstetiden for den idømte foranstaltning fastsat til 5 år og længstetiden for ophold på institution fastsat til 1 år.

Deres klient har under sagen været varetægtsfængslet i perioden fra den 10. juli 2010 til den 14. marts 2011 for våbenforholdet og fra den 25. august 2010 til den 14. marts 2011 for drabsforsøget, heraf i isolation fra den 25. august 2010 til den 7. september 2010.

STATSADVOKATEN

SIDE 2

I sager hvor der har været foretaget frihedsberøvelse, og som ikke er endt med påtaleopgivelse eller frifindelse, kan der ydes erstatning, såfremt den under sagen anvendte frihedsberøvelse ikke står i rimeligt forhold til straffeforfølgningens udfald, eller hvor det af andre særlige grunde findes rimeligt, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

Af bemærkningerne til retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, (FT 1997-78, Tillæg A, spalte 2400-2401) fremgår, at det er en forudsætning for erstatning efter bestemmelsen, at der kan påvises et *klart* misforhold mellem på den ene side det processuelle indgreb og på den anden side sagens karakter, herunder det påsigtede forhold.

Den omstændighed, at Deres klient i medfør af straffelovens § 69 blev idømt behandling på psykiatrisk afdeling, findes efter min opfattelse ikke at give grundlag for erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, for den gennem ca. 8 måneder anvendte varetægtsfængsling, når henses til karakteren af den begåede kriminalitet. Jeg har herved lagt vægt på, at det må antages, at Deres klient – såfremt han var fundet egnet til at modtage en almindelig straf – var blevet idømt frihedsstraf af minimum 1 års fængsel alene for våbenbesiddelsen. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatens Meddelelse 6/2005, afsnit 3.3.4.1

Jeg finder på den baggrund ikke, at der i sagen forefindes et sådan klart misforhold mellem frihedsberøvelsen og straffeforfølgningens udfald, at der bør ydes erstatning til Deres klient, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

Selvom det måtte lægges til grund, at der er et sådan misforhold mellem frihedsberøvelsen og den idømte straf, at der er grundlag for at yde erstatning, finder jeg, at erstatning må nægtes, da Deres klient efter min opfattelse har udvist egen skyld.

Jeg har herved lagt vægt på, at der under ransagningen af Deres klients bopæl den 21. juni 2010 i en sportstaske, der befandt sig frit tilgængeligt i stuen, blev fundet en skarpladt pistol.

Jeg finder på denne baggrund, at Deres klient ved at opbevare et ulovligt våben måtte indse, at han risikerede at pådrage sig politiets mistanke, og at han kunne blive udsat for et strafferetligt indgreb. Jeg har endvidere tillagt det vægt, at Deres klient den 20. august 2012 blev dømt for forholdet.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at Deres klient ved anholdelsen den 25. august 2010 ikke ønskede at udtale sig i sagen på trods af mistanken mod ham. Deres klient valgte først at udtale sig til politiet den 9. december 2010.

STATSADVOKATEN

SIDE 3

Jeg finder på denne baggrund, at Deres klient ved ikke at udtale sig i forbindelse med anholdelsen af ham og i tiden derefter i en sådan grad har givet anledning til mistanke om, at han var involveret i et strafbart forhold, at han selv har givet anledning til anholdelsen og den efterfølgende varetægtsfængsling af ham.

Min afgørelse kan påklages til Rigsadvokaten. Hvis De ønsker at klage over min afgørelse, bedes De af praktiske grunde fremsende klagen til mig. Jeg vil snarest muligt efter modtagelsen af Deres klage videregende klagen og sagens akter til Rigsadvokaten.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelse af min afgørelse.

Klageadgangen til Rigsadvokaten skal udnyttes, inden kravet kan begæres indbragt for retten til prøvelse, jf. retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Med venlig hilsen

Charlotte Alsing Juul
Senioranklager